



Antwerpen, 17 maart 2011

P E R S M E D E D E L I N G

Betreft: academische zitting vzw Sociale Werkplaats te Antwerpen

“Werk als hefboom voor re-integratie, 't werkt!”

Zorgend activeren is wat we doen:

Trainen, observeren, screenen, oriënteren en coachen...

Ingrediënten van ons inhoudelijk werk.

Maak nader kennis met onze werking, ook in Antwerpen.

Historiek

In het verandergericht werken met drugsverslaafden staat de maatschappelijke re-integratie, de verbinding met het maatschappelijk leven voorop. Het hebben van een job, een zinvolle tijdsbesteding zijn hierbij fundamenteel.

Een drugsverslaafde die na een langdurig residentieel programma succesvol afrondt zonder zicht op werk, zonder verankering in het sociale leven heeft veel kans om te hervallen.

Ervaring leert ons dat de terugval van mensen in hun oude gedragspatroon van verslaving vaak gerelateerd is aan het ontbreken van een goede dagbesteding, een job.

Toen in 1998 deze vaststelling tot ons doordrong hebben we een werkplaats opgericht in een oude schuur naast onze therapeutische gemeenschap te Merelbeke. We vingen aanvankelijk mensen op uit behandelingsprogramma's binnen de Gentse regio en dan vooral die mensen die laaggeschoold en 5 jaar inactief waren. Deze werkplaats kreeg snel een erkenning als sociale werkplaats. De vzw Sociale Werkplaats De Sleutel was geboren en ging aan de slag met 4 mensen in gesco-statuuut.

13 jaar later biedt de SWP tewerkstelling aan:

- o 40 mensen in omkaderingsfuncties
- o 100 mensen in doelgroepstatuten (gesco's, art 60, arbeidszorg)
- o in 2 regio's (Antwerpen en Gent)
- o onder 3 verschillende werkvormen : renovatie, groen, industrieel

Daarnaast stelt de vzw Werkervaring De Sleutel 5 Gesco werknemers te werk in de klussendienst en in het groenwerk.

U raadt het : de voorbije jaren waren niet vanzelfsprekend. Hoe krijg je in godsnaam mensen met een lage scholingsgraad, bitter weinig werkervaring en een strafblad waar je niet naast kan kijken op reguliere wijze aan het werk? En vooral: hoe houd je ze aan het werk en hoe laat je ze doorstromen naar een vaste job?

Terugblikkend kunnen we stellen dat een dubbele dynamiek ervoor gezorgd heeft dat we staan waar we nu staan: er was vooreerst een structureel – operationele beweging en sinds de laatste 5 jaren ook een inhoudelijke beweging.

We evolueerden van een klein productie-atelier in 1998 tot een operationele werking met 5 werkploegen van gemiddeld 20 doelgroepmedewerkers in Antwerpen en Gent. Operationeel waren er en zijn er nog steeds heel wat uitdagingen. We worden ongeveer voor de helft gesubsidieerd en dus moet de andere helft uit productie komen: een omzet van 1.600.000€ : dat moet je dag na dag waarmaken in een delicate beheersing van de kosten, een efficiënte structuur en een goede dienstverlening of toegevoegde waarde aan tevreden klanten. Het accent lag van bij het begin op hard werken om zo de vele verwachtingen van doelgroepmedewerkers, verwijzers, partners, en onszelf in te lossen.

Onze missie

Maar er is meer. Er is onze missie die zegt: De Sleutel – mensen, kansen, groeien. Vertaald in termen van tewerkstelling heet het dan: activeren of in onze context: zorgend activeren.

Elke individuele persoon die zich zelfstandig meldt van thuis of vanuit de gevangenis of via de arbeidstrajectbegeleider i.s.m. de VDAB of de wijkwerker van het OCMW wil opnieuw aansluiting vinden bij de arbeidsmarkt, vrijwillig of onder zachte dwang. Laat ons wel wezen: in vele gevallen is deze persoon niet klaar om te werken, omwille de drugsverslaving, de justitiële problematiek, de psychisch-emotionele belasting, de sociale achterstelling en noem maar op...

Maar die vraag is er en die nemen we au sérieux. Hier hebben we ook onze lessen geleerd. De tijd is voorbij dat we de aanmelder na kort proefdraaien meteen aan het werk zetten en hem / haar binnen een aangepaste setting spinbinders lieten maken, mailings verrichten, groenwerkzaamheden uitvoeren. Dit werkte niet. Mensen werden ziek, bleven weg, presteerden slecht, leverden geen kwaliteit, ploegen waren niet stabiel, klanten waren ontevreden...

De feiten dwongen ons om vóór de werkplaats een inhoudelijk en werkgerelateerd voortraject uit te bouwen, een modulair en flexibel dispatchingsysteem op maat van elke cliënt waar observeren, motiveren, coachen, aanleren – in een werkgerelateerde context - de voornaamste ingrediënten waren en doorstroom naar de werkplaats de drijfveer.

De inhoudelijke modules op een rij

Zo ontwikkelden we een sterke methodiek van re-integratie via werk met de volgende modules:

Bij **aanmelding** proberen we duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of een traject naar werk mogelijk is. Blijkt dat omwille van de problematiek niet mogelijk te zijn, dan verwijzen we de aanmelder naar de (meest laagdrempelige) module **activering** waar hij / zij de tijd krijgt om meer stabiliteit te verwerven op diverse leefgebieden en een aantal basisvaardigheden aanleert (vaardigheden die wij allen meegekregen hebben in onze opvoeding, maar die deze mensen om één of andere reden niet hebben kunnen opdoen). Blijkt bij aanmelding dat er onvoldoende zicht is op de mogelijkheden en de beperkingen van de persoon, dan kan hij / zij opstarten in de module **observatie**. Binnen deze module is een structurele link met de hulpverlening ingebouwd: mensen die met een primaire hulpvraag blijken te zitten, worden doorgestuurd naar het dagcentrum. Blijkt een traject naar werk mogelijk te zijn, dan komt de persoon terecht in de module **screening en oriëntatie**, waar een competentiefoto wordt genomen: 11 basiscompetenties worden in kaart gebracht en een advies van verder traject wordt geformuleerd: vb. tewerkstelling in de werkplaats of arbeidszorg: in deze module kan de

cliënt in een iets rustiger context verder groeien in attitudes en competenties in het licht van een doorstroming naar de werkplaats. De ondergrens voor betaald werk in de SWP bevindt zich immers op een gemiddeld niveau 3 van de 11 basiscompetenties. Tot slot, elke doelgroepmedewerker heeft een arbeidstrajectbegeleider (ATB) binnen De Sleutel. Deze **arbeidstrajectbegeleiding** duurt tot wanneer betrokkene een stabiel en duurzaam werk heeft. Het zijn de ATB'ers die de doorstroming regisseren van elke doelgroepmedewerker die de nodige competenties heeft aangeleerd op persoonlijk en technisch vlak en de verslaving ontgroeid is. Dit idee van **doorstroming** is fundamenteel in de werking van de SWP. Als een rode draad doorheen deze modules is er tenslotte de aandacht voor een goede screening of indicatiestelling: het is de hoeksteen van onze inhoudelijke werking geworden. De screening helpt ons een gerichte afstemming te maken tussen de vraag van de cliënt en het eigen aanbod. Op een goede indicatiestelling ent zich een begeleidingsplan dat wordt opgemaakt en opgevolgd door de **arbeidsbegeleider** binnen de werkplaatsen.

De resultaten mogen er zijn, die zien we dagelijks op de werkvloer, maar we voegen er graag een schepje aan toe en houden ze graag tegen het licht van wetenschappelijk onderzoek: graag gaan we in zee met het HIVA en kijken we hoe we ons ervaringsgericht werken kunnen verdiepen met wetenschappelijke inzichten.

Over deze modules vindt u verder in deze map meer info (en ook in de infostands hier buiten deze zaal).

Samenwerking

Het is tot nu toe al bijzonder de moeite geweest. Wat ons vooral treft, is de samenwerking die we hebben kunnen uitbouwen met zoveel gedreven en geëngageerde collega's uit VDAB, OCMW, en belendende sectoren. Wij zijn een schakeltje in het traject naar werk van de man, de vrouw die 5 jaar inactief en laaggeschoold is en vaak een verslavingsproblematiek heeft. Wij gaan er voluit voor maar we kunnen het niet alleen. Een woord van dank is hier dan ook op zijn plaats voor alle veldwerkers die dag in dag uit het verschil maken in het leven van zovele mensen. Mijn dank gaat ook naar de vele beleidsmensen hier aanwezig die het kader creëren voor deze werking en met de nodige middelen over de brug blijven komen.

Met de Sociale Werkplaats willen we ons blijven inschrijven in de bestaande dynamiek van mensen en organisaties die bezig zijn met werk op maat voor de doelgroep van drugsverslaafden.

Uw aanwezigheid hier is een belangrijke opsteker en is voor ons een uitnodiging om voluit te blijven gaan voor deze samenwerking.

Tot slot wil ik graag nog KBC danken voor het ter beschikking stellen van deze prachtige accommodatie en voor het gedeeltelijk sponsoren van de catering. KBC blijft een belangrijke partner voor De Sleutel en we weten dat de bank zich ondanks het minder makkelijk klimaat, als partner blijft engageren in onze werking, waarvoor dank.

Damien Versele
algemeen directeur De Sleutel

Contact:

Rita Brauwers (Externe Relaties) GSM 0474 55 36 52

Contact:

Guido Maertens (afdelingshoofd sociale werkplaats De Sleutel) GSM 0496 56 45 93